GAZETA LWOWSKA.

We Czwartek Nro. 175. 31. Października 1816.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — Gmina miasta Rozdołu, w Cyrkule Stryyskim, przyrzekła tamecznemu Nauczycielowi szkoły gminney na czas drożyzny dopłacać co rok po 25 ZR. do roczney pensyi iego w 50ciu ZR. pobieraney; o któréy to piękney czynności donosi się niniejszem publicznie.

Z Wiednia d. 20. Października. — Dnia 18. b. m. obchodzono tu rocznicę wiecznie pamiętney bitwy pod Lipskiem przez uroczystość woyskową. O godz. 10tey z rana wystąpiły liczne oddziały woyska, stoiącego osadą w stolicy, na rynki Józefa, Augustyanow i Lobkowicza w świetney paradzie, aby na uroczystych exekwiiach połączyć z modlitwą za poległych wojownikow dziękczynne modły za odniesione przed trzema laty w dniu tymże świetne zwycięztwo.

Gazeta Medyolańska umieściła poniższą wiadomość z Como pod dniem 4tym Października: „Już od kilku dni oglądamy tu znowu Jey Królewic. Mość Xiężnę Wallii (Małżonkę Xięcia Rejenta Angielskiego), która z podróży swoiey do Bosforu, Grecyi i Palestyny odprawiney powracaiąc, zabawiwszy przez czas niciaki w Sycylii, i zwiedziwszy sławne rozwaliny Kartaginy i Utyki pod Tunetem, do Villa-d'Este przybyła. Wszędzie, gdzie ta Nayiaśnieysza Podróżna pokazała się, przyymowana była nayświetniey przez Władze rządowe, i odbierała dowody powszechnego uszanowania. Wszędzie szukała i zbierała pomniki pięknych kunsztów i starożytności, które połączone z wielu innemi, iuż przez nią posiadanemi, tworzyć będą muzeum, i przepyszney icy włości nowego blasku dodadzą. Zachęciła ona wspaniałomyślnie bogatemi podarunkami znayduiące się w Atenach Towarzystwo Nauk, a mnichom w Ziemi Swiętey wyznaczyła znakomitą summę roczną dla podźwignienia ich z ostatecznego niedostatku. Szczęśliwy swóy powrót chciała także oznaczyć nowemi czynami wspaniałomyślności. Osobom, które towarzyszyły iey w tey niebezpieczney i trudney podróży, nadała zaszczytne tytuły; sąsiedzkiemu Plebanowi w Cernobio posłała hoyną iałmużnę, aby ią między nayuboższych parafianów swoich rozdał, i rozporządziła festyny dla ludu z wyznaczeniem nagród dla zwycięzców w popisywaniu się, a to wszystko, dla tego aby uciechę z dobroczynnością połączyć."

Wiadomości zagraniczne.

Włochy.

Z Neapolu d. 24. Września. — Dnia wczorayszego, powiła szczęśliwie syna małżonka Następcy tronu oboyga Sycylii.

Obchodzono tu święto St. Januarego ze zwykłą uroczystością i paradą. Pośród niezmiernego zbiegu ludu, obecnemi byli tey uroczystości: Rodzina Królewska, Dwór, WW. Dygnitarze Państwa, i Sztab jeneralny lądowego i morskiego woyska.— Wszyscy, którzy siedzieli w więzieniach za przestępstwa, wypuszczeni zostali na wolność. Owi niewolnicy, którzy powrócili z Algieru, i dla podeszłego wieku, lub słabości zdrowia niezdolnymi są do pracy, dostali od Króla łaskawą pensyę. Jenerał Xiążę Nugent, iako Kapitan jeneralny całego woyska, odprawił popis; wieczorem dany był wielki koncert muzykalny u Dworu.

Amerykanie, którym za panowania Murata zabrano okręty, o które się u teraźnieyszego Króla dopominaią, bywaią u Dworu naszego; eskadra ich opuści wkrótce zatokę naszą, i sądzą, że układy ze Zjednoczonemi Stanami, są bliskie ukończenia. Pan Pinkney, Poseł Amerykański, był równie uczestnikiem obchodu tego wielkiego święta, i zaproszony został od Ministra spraw zagranicznych na obiad.

Z Livorno dnia 27. Września. — Dotąd zawiiaią ieszcze codziennie do portow naszych z morza czarnego okręty, naładowane zbożem.

Z rozmaitych portów morza śródziemnego wypłynęło do Odessy 600 okrętow po zboże. Powróciło iuż prawie połowa onych, a reszta czeka na ładunki. — W Sycylii i w Królestwie Neapolitańskiem były tego roku nadzwyczaynie obfite żniwa.

)(

Królowa Sardyńska założyła w Cagliari szpital dla Poddanych swoich, którzy powrócili z niewoli, i oświadczyła się, że będzie wspierać towarzystwo, które pod nazwiskiem Providencia, zamierzyło sobie zapobiegać głodowi i niedostatkowi zboża.

Francya.

Monitor z dnia 10go Października umieścił ponższy okolnik Królewski do Arcybiskupów i Biskupów Królestwa:

„Mości Xiężę Biskupie.......... Dzień 21go Stycznia był dniem żałoby i modłów w całey Francyi. Ludy Nasze u stopni ołtarzów zgromadzone, były głęboko przeięte przy odczytaniu ostatniey woli naylepszego i naynieszczęśliwszego z Monarchów. Rocznica 16go Października, równie tak wielkie i równie tak bolesne wspomnienia odnawiaiąca, powinna podobnież przez publiczne modły błagalne bydź obchodzoną. Chcemy przeto, aby dnia tego na pamiątkę zmarłey Królowey Maryi Antoniny, we wszystkich Kościołach Królestwa odprawiło się uroczyste nabożeństwo, na które masz zaprosić Władze cywilne i woyskowe. Chcemy, aby nie było żadnego kazania, ani mówy pogrzebowey, lecz tylko, aby z kazalnic odczytano owo poruszaiące i wielkomyślne pismo, właśnie iak gdyby cudem znowu znalezione, w którem ta Monarchini, na kilka godzin przed śmiercią swoią, wyraziła wszystkie owe uczucia, iakiemi religiia może natchnąć Królowę nayprawowiernieyszą i nayczulszą matkę. *) Ponieważ ninieyszem nic innego nie zamierzamy, przeto prosiemy Boga, aby Cię Mości Xiężę Biskupie miał w swoiey świętey i godney opiece. Dano w Naszym Zamku Tuilleryyskim dnia 9go Października, w roku zbawienia 1816, a panowania Naszego 22gim.

(Podpisano) Ludwik.

Przybyli do Paryża: Xiążę Kent z Niemiec, Hrabia Harrowby, Prezes Gabinetu Angielskiego ze Spaa, i P. Canning, Członek Gabinetu Angielskiego z Londynu. Xięcia Wellingtona spodziewano się przed końcem Października. Dnia 5. Października przyiechała do niego Małżonka iego z Londynu do Cambrai. Spodziewano się tam także Xiążęcia Cambridge. Dnia 7. przedstawiono Królowi Hrabiego Harrowby i P. Canninga.

*) To pismo umieściliśmy w przeszłoroczney gazecie naszey.

Według dalszego ciągu spisów wyboru Deputowanych, prawie w naywiększey części Departamentów obieraią Posłow z dawnieyszey Izby Deputowanych. Atoli, iak wiadomo, nie wszystkich Członków tey Izby za Ultrarojalistów poczytywać należy; albowiem przeszłey zimy, szczególniey z początku przy głosowaniu nad ważnieyszemi proiektami do praw, częstokroć prawie trzecia część Członków oświadczyła się przeciwko fakcyi panuiącey. Zdaie się, że w Zgromadzeniach obieraiących Departamentów Eury i Oisy tym razem strony były tak równe, a duch stronnictwa tak żywy, iż oboie z tych Zgromadzeń tylko ieden wybór do skutku przyprowadziły, i że, gdy względem reszty wyborów żadna większość głosów osiągniętą bydź nie mogła, nic nie zrobiwszy, rozeszły się. Departament Eury miał właściwie 4ch, a Departament Oisy 3ch Deputowanych mianować.

Paryzki Sąd Przysięgłych trudni się teraz dochodzeniem kradzieży prochu w Vincennes. Przeciwko dawniey rozsiewanym domysłom pokazuie się teraz, że ta kradzież nie była w związku z żadnym spiskiem przeciwko Rządowi, lecz że pewien Voltée, Kapitan od artyleryi, należący do osady w Vincennes, przez chciwość zysku starał się małe ilości prochu sobie powierzonego do Paryża przesyłać, i te przez trzecią rękę sprzedawać kunsztmistrzowi ogniowemu Ruggierowi. Voltée odebrał sobie życie w więzieniu, a sprawa wytoczyła się teraz przeciwko współwinowaycom iego.

Niemcy.

Z Elektorsko Heskiego Xięstwa donoszą pod dniem 26tym Września co następuie: „Westfalski Prefekt Departementu Werry, P. Trott w Marburgu, wyszczególnał się podczas urzędowania swoiego przez żywe przywiązanie i uległość dla Pana obcego, czynił i działał całkiem według myśli iego, i gdyby się ten był utrzymał, natenczas Ministrowstwo, ordery i dobra ziemskie pewnieby go nie były minęły. Jeszcze w miesiącu Wrześniu 1813go, gdy korpus woyska pod dowództwem Czerniszewa wtargnąwszy do Westfalii, wypędził Króla i wyższe Władze, a potem znowu się oddalił, P. Trott wróciwszy do Marburga wydał nader żywą odezwę, w którey wszystkich cnotliwych i wiernych Westfalczyków, wzywał do popierania sprawy prawego ich Króla przeciwko zuchwalstwu Rossyan i wiarołomnych Prusaków. Przez to,

przez swóy heroiczny i dumny sposób obchodzenia się ze wszystkimi, popadł ten Prefekt w mocną nienawiść u Ludu, i z tego powodu, w kilka dni po bitwie pod Lipskiem, przymuszonym był uciekać z Marburga w pośród przeklectw i kamieni miotanych nań ze strony mieszkańców. Od tego czasu, z iednym wspólnikiem swoiego sposobu myślenia i losu swoiego, byłym Westfalskim Ministrem Przychodów, nieiakim Malchusem, przebywał w Heidelbergu, gdzie obadwa żyli prywatnie. Atoli P. Trott, osiadły Szlachcić Heski, naturalnie musiał mieć chęć powrócenia do swoiego Kraiu oyczystego; niedawno udał się był do swoich dóbr Imshausen pod Rottenburgiem, i tam przez czas nieiaki taiemnie przebywał, w tey nadziei, że powoli nieznacznie i bez napaści będzie się mógł pokazywać. Ale przed kilkoma dniami przez Xiążęcego Kommissarza rezerwentalnego w Rottenburgu został aresztowanym, i pod ścisłą strażą do Kasselu zaprowadzonym. Tylko z trudnością uchylono okucie go w kaydany. Z Kasselu, dokąd P. Trott w pośród licznego zbiegu pospólstwa był zawiezionym, odesłano go do Marburga i zamknięto w tamecznem więzieniu kryminalnem. Ta okoliczność ściągnęła na siebie wielkę uwagę i wszyscy są mocno ciekawi końca. Jest naywiększe podobieństwo, że tego Prefekta obwiniono o zbrodnie i występki szczególnieysze, gdyż niepodobna, aby go tylko w powszechności miano pociągać do odpowiedzi za iego dawnieyszy sposób myślenia i postępowania, zwłaszcza, gdy zresztą prawie wszys y ludzie tego gatunku w Xięstwie Heskiem znowu podostępowali stosownych urzędów. — Prawda, że także i znany ów Hrabia Malsburg, ieden z naywiernieyszych stronników i naycelnieyszych polubień ów Króla Hieronima, gdy w Maiu 1815go znowu chciał wkraść się do Kraiu, był aresztowanym; atoli iego powrót, który w iednymże czasie z powrotem Bonapartego nastąpił, przypisywano wówczas przyczynom politycznym, i areszt iego trwał nie długo. — W gorzystey twierdzy Szpangenbergu iuż od lat dwóch, do dziś dnia, siedzi były Pułkownik Schraid, podobnież za swoie postępowanie za czasów obcego panowania; lecz na nim ciąży przyczyna śmierci sierżanta Schumana, który iako pierwsza ofiara ducha oyczystego, ieszcze w roku 1807 rozstrzelanym został za należenie do iednego powstania przeciwko woyskom Francuzkim, które w ówczas Kray ten były opanowały.“

Z Kasselu donoszą pod dniem 27mym Września: „Jego Królewicowska Mość Xiążę Elektor, dał znowu dowód sprawiedliwości swoiey, i okazał przez to, iak właśnie te sprawy, które bez pośredników do bezpośredniey wiadomości Jego dochodzą, nayprzyzwoiciey i według słuszności rozstrzygane bywaią. Pułkownik Mensing celował pod Rządem Westfalskim szczególnieyszą i wytrwałą czynnością w sprawie Niemiec, a przez to ściągnął na siebie rozliczne prześladowania, a nawet i więzienie; dawał bowiem Xiążęciu i Dynastyi Jego dowody osobistey wierności poddańskiey, a między innemi także z wielką ofiarą i niebezpieczeństwem życia uratował Domowi Elektorskiemu skarby znakomite, które inaczey wpadłyby były w ręce przywłaszczycieli. Po przywróceniu więc prawego Rządu, każdy spodziewał się, że P. Mensing zostanie przyzwoicie nadgrodzony, uczczony, i na wyższy stopień wyniesiony. Atoli, gdy wnet licznym i ściśle zjednoczonym stronnikom zniszczonego panowania Westfalskiego, powiodło się pozyskać wpływ naycelnieyszy, przeto umieli oni wkrótce usunąć na bok Pułkownika Mensinga, i nareszcie przymusili go do opuszczenia służby. Lecz teraz Xiążę Elektor, o całey okoliczności i o zasługach Mensinga dokładniey obiaśniony, wyznaczył mu pensyę roczną 600 talarów, a przez to postawił go w stanie, aby przynaymniey mógł żyć bez trosek.“

„O dopłacie do pensyi woyskowych w Elektorstwie Heskiem ucichło teraz wszystko, a o dopłacie do pensyi cywilnych nie było nawet mowy; owszem każdy, czy to cywilny, czy woyskowy, proszący o pozwolenie ożenienia się (bez którego mu Pastor ślubu dać nie może), musi podpisać rewers, że zrzeka się wszelkiey pensyi dla żony swoiey, gdy ta wdową zostanie. Widoki na zimę są nader smutne, a to dla drożyzny żywności i drzewa na opał. Drzewa nie można się prawie dokupić; dla tego też wydała Władza policyyna wezwanie, aby każdy opatrzył się w węgle kamienne, gdyż popsute bardzo przez ciągłe deszcze drogi są temu przyczyną, że nie można teraz tyle dostawić drzewa, ile wprzódy, i ile go przez wzmaganie się zbytku w Kasselu, teraz potrzeba. — Publiczność iest bardo niechętną na wyraz: wzmaganie się zbytku, gdyż ten naywyższą Władzę nie będzie mógł skłonić do zezwolenia na tak pożądaną i tak nader potrzebną dopłatę do pensyi. Równie też wzbudziło nieukontentowanie ponowione urządzenie Policyi, ażeby

pod karą zaaresztowania przez patrole i zapłacenia grzywny, nie ważył się nikt po 11tey godzinie w nocy chodzić po ulicach Kasselu bez latarni; nieukontentowanie to pochodzi z tego, że podatek na oświecenie ulic iest dosyć znaczny."

Królestwo Polskie.

Gazety Warszawskie z dnia 26. Października zawieraią co następuie:

„Nayiaśnieyszy Pan chciał dać nowy dowód szczególney względności na wszystko, co może się przyłożyć do pomyślności Kraiu Polskiego; a zważywszy niedostatek obecny Skarbu, raczył Jego Cesarska Królewska Mość oświadczyć, iż bierze na siebie wydatki na pierwsze zaprowadzenie ogierów Królewskich, tudzież byków i krów Kałmagórskich w summie ogólney dwunastu tysięcy czerwonych złotych."

Według wypisu z rozkazów dziennych W. Xięcia Konstantego, wydanych do woyska Polskiego, zaszczycił N. Cesarz i Król Alexander przed odiazdem swoim z Warszawy:

Orderem S. Anny 1wszey klassy: Jenerałów dywizyi: Haukego, Rożnieckiego, Chłopickiego i Izydora Krasińskiego.

Orderem S. Włodzimierza 3ciey klassy: Jenerałów brygady: Sierakowskiego, Hrabiego Stanisława Potockiego, Żołtowskiego, Klickiego i Weyssenhofa.

S. Anny 2giey klassy z brylantami: Jenerałów brygady: Hornowskiego, Niesiołowskiego, Przebendowskiego, Hrabiego Antoniego Potockiego, Redla, Grabowskiego, Malleta i Falkowskiego.

Pułkowników: Morawskiego, Glasera, Koszarskiego, Grotowskiego, Myciełskiego, Szymanowskiego, Szeptyckiego, Dwernickiego, Suchorzewskiego, i Adjutanta Jego Cesarzowicowskiey Mości Wielkiego Xięcia, Podpułkownika Kamienieckiego.

S. Anny 2giey klassy: Pułkowników: Boiestę, Kosińskiego, Tańskiego, Blumera, Czyżewskiego, Michałowskiego, Jankowskiego, Dziekońskiego, Kosseckiego i Tomickiego.

S. Włodzimierza 4tey klassy bez kokardy: Podpułkownika Jabłkowskiego, Majora Bechona, Adjutantów polowych Jenerała piechoty Zayączka, i Podpułkownika Wierzbołowicza.

N. Cesarz Jegomość i Król decyzyą swoią z dnia 28. Września (10. Paźdz.) r. b. łaskawie zalecić raczył, ażeby Pułkownik Chłusowicz, Szef Sztabu 1wszey dywizyi piechoty, i Fligel-Adjutant Jego Cesarsko-Królewskiey Mości Franciszek Hrabia Potocki, tymczasowo przywiązani byli: pierwszy do Legacyi Jego w Madrycie, a drugi do Legacyi w Neapolu.

P. Czekierski, Doktor medycyny w Warszawie, zaszczycony przez Monarchę orderem S. Stanisława 4tey klassy.

Rossya.

Gazeta Petersburska (le Conservateur Impartial), zawiera z Petersburga pod dniem 22. Września (4. Paźdz.): „W Srodę d. 21go t. m., wielki 110działowy okręt Lipsk, bardzo dobrze zbudowany, szczęśliwie spuszczony został z warsztatu główney Admiralicyi, w obecności i wśród oklasków nayznakomitszych osób stolicy, które się do Admiralicyi zjechały, i niezliczoney liczby widzów, na ulicy nabrzeżney i angielskiey, zgromadzonych. Budowany był ten okręt podług planu i pod kierunkiem Jenerała Majora Lebruna.

Kompania Rossyysko-Amerykańska osądziwszy za rzecz potrzebną przesłać do swoich osad w Ameryce, rzeczy potrzebne do opatrzenia okrętow, utrzymania osad i fortec, wysłała 4tą swoią wyprawę. Tym końcem kompania kupiła w Havre okręt, budowy Amerykańskiey, podeymuiący 500 beczek ładunku, w ktorym Jenerał Moreau do Europy przybył. Imie tego okrętu Hannibal, kompania zamieniła na imie Kutuzów. Towarzyszący mu okręt, Suwarow, przybył do Lima, gdzie od Rządu ze szczególnieyszą uprzeymością był przyięty. Cesarz Jegomość Alexander, na znak wdzięczności za to przyięcie, ozdobił Margrabiego della Concordia, Wicekróla Peruwiańskiego, orderem S. Anny 1wszey klassy, a Dyrektora kompanii Filipińskiey, Don Pedro Abadia, tymże orderem 2giey klassy. Wyprawa ta iest powierzona dowództwu Kapitana Hagemeistra, iednego z Officerów floty Rossyyskiey, który przez czas niejaki służył w marynarce Angielskiey, odznaczył się w wielu bitwach morskich pod Admirałem Nelsonem, a w roku 1806, w podróży około świata, dowodził okrętem Newa. Officerowie i Urzędnicy użyci są z floty Cesarskiey. Ostatnia ta podróż odprawi się we 3ch lub 4ch latach.

Gazeta Akademicka między przybyłymi do Petersburga, do dnia 20. Września (4. Października), umieściła Hrabiego Breya Posła Bawarskiego.